

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**Національний авіаційний університет**

Факультет економіки та бізнес-адміністрування

Кафедра економіки повітряного транспорту

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЕБА

«24» 06

С. Смерічевський

2021р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

«29» 06

А. Подушин

2021р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

**«Основи функціонування економіки
на мікро-, макро- та мезо- рівнях»**

Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства»
 Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
 Спеціальність: 051 «Економіка»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	2	135 / 4,5	34	34	–	67	ДЗ 2с	-	диф.зал 2с.
Заочна	2, 3	135 / 4,5	6	8	–	121	К.р 3с	-	диф.зал 3с.

Індекс: РБ-6-051-3/21-2.1.6Індекс: РБ-6-051-3з/21-2.1.6

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Основи функціонування економіки
на мікро-, макро- та мезо- рівнях»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 11.01.01-01-2021

Стор. 2 із 17

Робочу програму навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Економіка підприємства», навчальних планів №НБ-6-051-3/21 та №НБ-6-051-3з/21 та робочих навчальних планів №РБ-6-051-3/21 та №РБ-6-051-3з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 051 «Економіка» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
/ст. викладач, к.е.н./:

_____ /Ковальчук А.М./

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Економіка підприємства», спеціальності 051 «Економіка» – кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 16 від «18» 05 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ /Вовк О.М./

Завідувач кафедри _____ /Ареф'єва О.В./

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 6 від «19» 05 2021 р.

Голова НМРР _____ /Тофанчук А.Т./

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2021
		Стор. 3 із 17	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання.....	4
1.2. Заплановані результати	5
1.3. Компетентності	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки.....	5
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1.Зміст навчальної дисципліни.....	6
2.2.Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	7
2.3.Тематичний план.....	12
2.4 Домашнє завдання (контрольна робота).....	13
2.5.Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи (ЗФН).....	13
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	13
3.1. Методи навчання.....	13
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	13
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті.....	14
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	15

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2021
		Стор. 4 із 17	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце дисципліни визначається теоретичною та практичною сукупністю знань і вмінь, що формують професійний профіль фахівця в галузі економічних наук. Дисципліна належить до циклу професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка», та дозволяє набути знання про основи професійної діяльності. Навчальна дисципліна «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях» забезпечує інтеграцію попередньо набутих здобувачами вищої освіти знань і вмінь та становить основу економічного профілю в підготовці фахівців в сфері економіки підприємства.

Метою викладання дисципліни є поглиблене комплексне вивчення законів і механізмів функціонування ринкових структур і поведінки економічних суб'єктів на мікро-, макро- та мезо- рівнях ринкових відносин, опанування здобувачами вищої освіти універсального інструментарію обґрунтування та прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених засобів і альтернативних можливостей.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення основних макроекономічних теорій, моделей та концепцій;
- дослідження макроекономічних показників в системі національних рахунків;
- вивчення основних теоретичних засад поведінки споживачів, виробників, покупців, продавців на ринку;
- розкриття закономірностей функціонування економічних мікросистем у різних ринкових ситуаціях й вміти їх ефективно застосовувати;
- вивчення методики аналізу ситуацій для подальшого використання результатів в навчанні;
- ознайомлення із сучасними проблемами економіки України мікро-, макро- та мезо- рівнях;
- засвоєння теорії регіональної економіки і регіонального розвитку, наукових засад регіональної економічної політики;
- надання студентам необхідних теоретичних знань щодо закономірностей та факторів раціонального розміщення продуктивних сил, особливостей територіального розміщення господарства;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2021
		Стор. 5 із 17	

– оволодіння знаннями про об'єктивну необхідність раціонального та ефективного використання природних, науково-виробничих, людських ресурсів регіонів країни;

– навчитися цілісно сприймати економічні явища.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна:

– застосовувати прийоми економічних досліджень для аналізу ефективності функціонування господарчих систем

– виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на макро, мікро та мезо рівнях;

– розуміти особливості провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки

– аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин;

– обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна:

– здатність розуміти економічну термінологію, пояснювати базові концепції на макро- та мікро- та мезо рівнях економіки;

– здатність розуміти сутність законів і механізми ринкового регулювання економіки;

– розуміння загальних принципів раціональної поведінки макро, мезо та мікросистем з урахуванням чинних ринкових умов і наявної динаміки ринкової кон'юнктури;

– знати універсальні методи та інструментарій прийняття оптимальних господарських рішень економічними суб'єктами;

– знати макро, мезо та мікроекономічні методи аналізу функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

– розуміти звернення до якого розділу макро, мезо та мікроекономіки слід використати у разі потреби вибору за умови сформульованої мети, обмежених ресурсів і наявності альтернативних можливостей їх використання.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки. Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Економічна теорія», «Вища математика для економістів», «Господарське право» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Економічна статистика», «Основи підприємництва», «Когнітивна економіка», , «Ринок праці та соціально-трудові відносини» та інші.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2021
		Стор. 6 із 17	

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 3 навчальних модулів, а саме:

Модуль № 1 «Особливості функціонування економіки на мікрорівні»

Модуль № 2 «Особливості функціонування економіки на макрорівні»

Модуль № 3 «Особливості функціонування економіки на мезорівні»

які є логічно завершеними, відносно самостійними, цілісними частинами навчальної дисципліни, засвоєння яких передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналізу результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля **Модуль № 1 «Особливості функціонування економіки на мікрорівні»**

Інтегровані вимоги модуля №1

В результаті вивчення модуля №1 здобувачі вищої освіти повинні **знати**: економічну термінологію та базові концепції мікроекономіки; сутність законів і механізми ринкового регулювання економіки; загальні принципи раціональної поведінки мікросистем з урахуванням чинних ринкових умов; типи ринкових структур та поведінку споживачів та виробників; універсальні методики та інструментарій прийняття оптимальних господарських рішень економічними суб'єктами.

В результаті вивчення модуля №1 здобувачі вищої освіти повинні **вміти**: застосовувати прийоми економічних досліджень для аналізу ефективності функціонування виробників та поведінки споживачів; розраховувати відповідні показники які характеризують результативність діяльності суб'єктів господарювання на мікрорівні; обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

Тема 1.1. Основи мікроекономіки.

Мікроекономіка в системі економічних наук. Предмет мікроекономіки та її становлення як окремої дисципліни. Методи мікроекономічних досліджень. Основні поняття та принципи мікроекономіки.

Тема 1.2. Взаємодія попиту та пропозиції

Основні поняття теорії попиту. Крива попиту. Функція попиту. Фактори, що впливають на попит. Еластичність попиту. Коефіцієнти еластичності попиту.

Загальні поняття пропозиції. Закон пропозиції. Функція пропозиції. Крива пропозиції. Еластичність пропозиції. Фактори, що впливають на еластичність пропозиції. Ринкова рівновага. Регулювання ринкової рівноваги.

Тема 1.3. Теорія поведінки споживача.

Споживач як суб'єкт ринкових відносин. Основний зміст теорії поведінки споживача. Корисність і попит. Загальна і гранична корисність.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2021
		Стор. 7 із 17	

Кардиналістська (кількісна) теорія поведінки споживача Ординалістська (порядкова) теорія поведінки споживача. Аналіз впливу змінних факторів на поведінку споживача.

Тема 1.4. Основи теорії виробництва.

Виробництво. Виробнича функція. Закон спадної граничної продуктивності. Правило найменших витрат та правило максимізації прибутку. Ізокости та ізокванти. Рівновага виробника. Зміна масштабу виробництва.

Економічний та бухгалтерський підходи до визначення витрат. Види витрат. Витрати виробництва у короткостроковому періоді. Витрати виробництва в довгостроковому періоді. Економічна природа фірми.

Тема 1.5. Типи ринкових структур

Поняття, ознаки та умови монопольного ринку. Види монополій. Крива попиту монополіста. Визначення ціни та обсягів виробництва на монопольному ринку. Цінова дискримінація та умова закриття монополії. Економічні наслідки монополізму.

Показники вимірювання ринкової влади. Поняття, ознаки та умови монополістичної конкуренції Аналіз поведінки монополістичного конкурента в короткостроковому періоді. Довгострокова рівновага фірми в умовах монополістичної конкуренції. Ефективність ринку монополістичної конкуренції.

Ознаки олігополістичного ринку. Дуополія. Ламаний графік попиту. Теорія ігор Олігополістичне ціноутворення. Моделювання поведінки олігополії: моделі Курно, Штакельберга та Бертрана.

Олігополія та економічна ефективність.

Тема 1.6. Ринки ресурсів

Особливості ціноутворення на ринку ресурсів. Вартісні показники використання ресурсу. Визначення обсягу застосування ресурсу. Оптимальне співвідношення ресурсів.

Ринок праці. Праця як фактор виробництва. Заробітна плата та її характеристики за різних типів ринку.

Ринок землі. Ринок капіталу. Підприємницький прибуток.

Модуль № 2 «Особливості функціонування економіки на макрорівні»

Інтегровані вимоги модуля №2

В результаті вивчення модуля №2 здобувачі вищої освіти повинні **знати**: економічну термінологію та базові концепції макроекономіки; сутність законів і механізми ринкового регулювання економіки; макроекономічні методи аналізу функціонування та розвитку суб'єктів господарювання.

В результаті вивчення модуля №1 здобувачі вищої освіти повинні **вміти**: застосовувати прийоми економічних досліджень для аналізу ефективності функціонування господарчих систем; розраховувати відповідні показники які характеризують результативність діяльності суб'єктів господарювання на макрорівні; обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2021
		Стор. 8 із 17	

закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію

Тема 2.1. Макроекономіка як наука

Вступ до макроекономіки. Місце макроекономіки в економічній науці. Суперечності між суспільними потребами та економічними ресурсами – головна проблема макроекономіки. Ефективність економіки та головне завдання макроекономіки. Об'єкт і предмет макроекономіки. Змішана економічна система як об'єкт макроекономіки. Моделі змішаної економіки. Суб'єкти змішаної економіки. Механізм функціонування економіки як предмет макроекономіки.

Тема 2.2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. Методологічні принципи побудови системи національних рахунків. Основні категорії системи національних рахунків: інституційні одиниці, сектори, рахунки, економічні операції.

Основні макроекономічні показники. Валовий випуск та валовий внутрішній продукт (ВВП). Кінцева та проміжна продукція. Методи обчислення ВВП: виробничий, кінцевого використання, розподільчий. Валовий національний дохід та валовий національний дохід наявний. Особистий та використовуваний дохід. Номінальний та реальний ВВП. Поточні та постійні ціни. Індекс цін. Інфлювання та дефлювання ВВП. Темпи зростання та приросту ВВП.

Тема 2.3. Макроекономічна нестабільність

Циклічність як форма економічного розвитку. Сутність і структура економічного циклу. Види економічних циклів. Причини циклічних коливань. Індикатори циклічних коливань в економіці.

Зайнятість і безробіття. Повна зайнятість та потенційний рівень виробництва. Неповна зайнятість та рівень безробіття. Види безробіття. Фактичне, природне та циклічне безробіття Закон Оукена та втрати економіки від циклічного безробіття. Інфляція, темп інфляції. Види інфляції залежно від темпу інфляції. Інфляція попиту та інфляція витрат.

Тема 2.4. Механізм фіскальної політики

Автоматична фіскальна політика. Автоматичні чисті податки як вмонтовані стабілізатори економіки. Ефект вмонтованих стабілізаторів в умовах спаду і інфляційного зростання. Обмеженість вмонтованих стабілізаторів і необхідність дискреційної фіскальної політики.

Фіскальна політика, спрямована на пропозицію. Вплив зниження податків на ВВП згідно з теорією економіки пропозиції. Наслідки стимулюючої податкової політики для державного бюджету. Крива Лаффера про залежність між податковими ставками і податковими надходженнями до бюджету.

Тема 2.5. Монетарна політика.

Банківська система та грошова пропозиція. Банківські резерви. Механізм розширення грошової пропозиції на основі депозитного мультиплікатора. Грошова пропозиція з урахуванням депозитних та готівкових грошей. Грошова маса,

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2021
		Стор. 9 із 17	

грошовий мультиплікатор і грошова пропозиція. Механізм функціонування грошового ринку. Пропозиція грошей та грошові агрегати.

Тема 2.6. Економічне зростання

Фактори економічного зростання. Виробнича функція економічного зростання. Трансформація виробничих факторів у продукт. Внесок окремих факторів в економічне зростання. Залишок Солоу. Економічне зростання на основі моделі AD-AS і кривої виробничих можливостей.

Модель економічного зростання Солоу, Фактори економічного зростання в моделі Солоу в довгостроковому і короткостроковому періодах. "Золоте правило" нагромадження як критерій максимізації рівня споживання. Вплив приросту населення на економічне зростання. Вплив технічного прогресу на економічне зростання. Висновки моделі Солоу.

Тема 2.7. Механізм зовнішньоекономічної політики

Платіжний баланс. Структура платіжного балансу. Баланс поточних операцій. Баланс руху капіталів. Операції балансування. Регулювання платіжного балансу.

Валютний курс. Форми котирування валютного курсу. Види валютного курсу залежно від режиму його формування. Номінальний та реальний валютний курс. Паритет купівельної спроможності. Попит і пропозиція як чинники валютного курсу. Зв'язок валютного курсу з платіжним балансом. Вплив зовнішньої торгівлі на ВВП.

Модуль № 3 «Особливості функціонування економіки на мезорівні»

Інтегровані вимоги модуля №3

В результаті вивчення модуля №3 здобувачі вищої освіти повинні **знати**: економічну термінологію та базові концепції регіональної економіки (мезорівень); економічні закони, закономірності, принципи і чинники розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів; теоретичні і прикладні питання регіональної економіки і регіонального розвитку; основи формування державної регіональної економічної політики та механізм її реалізації; універсальні методик та інструментарій прийняття оптимальних господарських рішень економічними суб'єктами.

В результаті вивчення модуля №1 здобувачі вищої освіти повинні **вміти**: застосовувати прийоми економічних досліджень для аналізу ефективності функціонування виробників та поведінки споживачів у відповідних регіональних умовах; володіти методикою ефективного реформування національної економіки, глибокого розуміння необхідності структурної її трансформації; аналізувати світові тенденції регіонального розвитку, досягнень регіональної економічної політики країн світу з оцінкою можливостей їх використання у вітчизняній практиці господарювання; обґрунтувати ефективність функціонування народногосподарських комплексів з урахуванням їхнього територіального розміщення; виконувати різноманітні розрахунки на вибір оптимального варіанта розміщення виробництва.

Тема 3.1. Основи функціонування економіки на мезорівні.

Вітчизняні і зарубіжні теорії і концепції розміщення продуктивних сил і регіональної економіки. Економічні закони розміщення виробництва, їх об'єктивний характер. Закономірності і сучасні інтеграційні процеси. Основні закономірності розміщення продуктивних сил. Найважливіші принципи розміщення продуктивних сил. Фактори сталого розвитку продуктивних сил: природно-ресурсний (сировинний), паливно-енергетичний, водний, трудовий, споживчий, транспортний фактор, фактор ринкової кон'юнктури, науково-технічного прогресу, історикогеографічного положення, екологічний фактор. Визначальна роль економічних і соціальних факторів у розміщенні виробництва. Вплив науково-технічного прогресу на розміщення продуктивних сил.

Тема 3.2. Економічне районування та територіальна організація господарства

Економічне районування як науковий метод територіальної організації народного господарства. Наука про економічне районування. Засади економічного районування. Економічний район, його основні ознаки. Основні районоутворюючі фактори. Принципи економічного районування. Форми територіальної організації продуктивних сил економічних районів. Типи економічних районів. Економічне районування і його практичне значення. Особливості районування та сучасна мережа економічних районів. Територіальна структура виробничо-територіального комплексу економічного району. Вдосконалення територіальної організації і структури народного господарства

Тема 3.3. Регіон у системі територіального поділу праці країни

Регіон як об'єкт дослідження регіональної економіки. Регіоналізація економіки. Територіальний поділ праці – головна умова спеціалізації економічних регіонів. Спеціалізація економічних регіонів та методики її оцінки.

Методологічні основи і сутність регіональної економіки. Основні передумови регіонального економічного розвитку. Економічна система регіону як ланка єдиного господарського комплексу. Територіальна диференціація регіонів за рівнем розвитку продуктивних сил. Проблеми і напрямки соціально-економічного розвитку регіонів.

Тема 3.4. Сутність, мета і завдання та механізми регіональної економічної політики

Сутність державної регіональної економічної політики. Об'єкти і суб'єкти державної регіональної політики. Основні принципи державної регіональної економічної політики. Основні цілі та завдання державної регіональної економічної політики.

Поняття, сутність та складові механізму реалізації державної регіональної економічної політики. Організаційно-правова база реалізації регіональної економічної політики. Бюджетно-фінансові важелі та ключові елементи механізму реалізації регіональної економічної політики: місцеві бюджети, прогнозування, планування та програмування регіонального розвитку. Спеціальні (вільні) економічні зони – один із засобів реалізації регіональної економічної політики. Міжрегіональне і прикордонне співробітництво – інструменти реалізації

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2021
		Стор. 11 із 17	

регіональної економічної політики. Основні засади управління державним та комунальним секторами регіональної економіки.

Тема 3.5. Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах

Економіка України як єдиний народногосподарський комплекс. Структура економіки, її сутність та поняття. Промисловість України і форми її територіальної організації. Регіональні особливості галузевої структури економіки. Реструктуризація регіональної економіки в умовах ринку.

Міжгалузеві комплекси, їх сутність, структура та значення. Сутність, структура, основні проблеми та перспективи розвитку паливно-енергетичного, металургійного, машинобудівного, агропромислового, транспортного, лісопромислового, хімічного та соціального комплексів. Процеси інтеграції та підвищення ролі регіонів. Динаміка та ефективність структурної трансформації економіки.

Тема 3.6. Економіка регіонів України: стан та перспективи розвитку

Економіка Донецького, Придніпровського, Східного, Центрального; Поліського, Подільського; Карпатського, Причорноморського регіонів. Місце і роль регіонів в розвитку економіки країни. Природно-ресурсний, виробничий і трудовий потенціали регіонів. Територіальна і галузева структура господарства регіонів. Проблеми і напрямки розвитку і розміщення продуктивних сил регіонів

2.3. Тематичний план

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1 Особливості функціонування економіки на мікрорівні										
		2 семестр				2 семестр				
1.1	Основи мікроекономіки	6	2	2	2	6	2		4	
1.2	Взаємодія попиту та пропозиції.	8	2	2	4	8		2	4	
1.3	Теорія поведінки споживача	8	2	2	4	8	2		6	
1.4	Основи теорії виробництва	8	2	2	4	8			8	
1.5	Типи ринкових структур	7	2	2	3	8	2		6	
1.6	Ринки ресурсів	6	2	1	3	7		2	5	
1.7	Модульна контрольна робота №1	2	-	1	1	-	-	-	-	
	Усього за модулем №1	45	12	12	21	45	6	4	35	
Модуль №2 Особливості функціонування економіки на макрорівні										
						3 семестр				
2.1	Макроекономіка як наука	6	2	2	2	6			6	
2.2	Макроекономічні показники системи національних рахунків	7	2	2	3	8		2	6	
2.3	Макроекономічна нестабільність	8	2	2	4	8			8	
2.4	Механізм фіскальної політики держави. Монетарна політика.	8	2	2	4	8			8	
2.5	Економічне зростання.	8	2	2	4	8			8	
2.6	Механізм зовнішньоекономічної діяльності	6	2	1	3	7			7	
2.7	Модульна контрольна робота №2	2	-	1	1	-	-	-	-	
	Усього за модулем №2	45	12	12	21	45	-	2	43	
Модуль №3 Особливості функціонування економіки на мезорівні										
3.1	Основи функціонування економіки на мезорівні. Економічне районування та територіальна організація господарства	8	2	2	4	8		2	6	
3.2	Регіон у системі територіального поділу праці країни	7	2	2	3	8			8	
3.3	Сутність, мета і завдання та механізми регіональної економічної політики	7	2	2	3	7			7	
3.4	Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах	7	2	2	3	6			6	
3.5	Економіка регіонів України: стан та перспективи розвитку	6	2	1	3	6			6	
3.6	Модульна контрольна робота №3	2		1	1					
3.7	Домашнє завдання (контрольна робота)	8	-	-	8	8			8	
3.8	Підсумкова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	2			2	
	Усього за модулем №3	45	10	10	25	45	-	2	43	
	Усього за навчальною дисципліною	135	34	34	67	135	6	8	121	

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2021
		Стор. 13 із 17	

2.4. Домашнє завдання (контрольна (домашня) робота).

Домашнє завдання виконується в третьому семестрі для денної форми навчання та контрольна (домашня) робота в четвертому семестрі для заочної форми навчання з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь здобувачів вищої освіти і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу з даної дисципліни.

Виконання, оформлення та захист домашнього завдання (контрольної (домашньої) роботи) здійснюється здобувачем вищої освіти в індивідуальному порядку відповідно до «Методичних рекомендацій з виконання домашнього завдання (контрольної (домашньої) роботи) з дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях»». Час, потрібний для виконання контрольної роботи, – 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки підсумкової контрольної роботи (ЗФН)

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемного викладання матеріалу та дослідницький, навчальна дискусія, кейс-метод, онлайн технології, обговорення, семінар-дискусія. Крім того здобувачам вищої освіти надаються індивідуальні консультації (як при зустрічі із викладачем так і через Інтернет).

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти під час вивчення дисципліни застосовуються навчальні технології: робота в малих групах, семінар-дискусія, мозкова атака, кейс, презентація тощо.

Реалізація цих методів здійснюється під час проведення лекцій, практичних занять, виконанні контрольної роботи, самостійного розв'язування задач, роботі з навчальною літературою тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Мікроекономіка: підручник/ Базилевич В.Д., ред. – Київ: Знання, 2007. – 677 с.

3.2.2. Макроекономіка: Підручник / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик / За редакцією В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2007. – 851 с.

3.2.3. Мікроекономіка: теорія та приклади розв'язання задач: навч. посібник / Ю.М. Петрушенко. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2012. – 320 с

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2021
		Стор. 14 із 17	

3.2.4. Уфімцева О.Ю. Мікроекономіка. Курс лекцій: Підручник. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2012. – 172 с..

3.2.5. Ястремський О. І., Гриценко О.Г. Основи мікроекономіки: підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп.– Київ: Знання-Прес, 2007. – 582 с.

3.2.6. Лагутін В.Д., Пронкіна Л. І. Макроекономіка: навчальний посібник/ МОН МС України, Київський національний торговельно-економічний університет. – Київ, 2012. – 268 с.

3.2.7. Мочерний С. В., Довбенко М. В. Економічна теорія: підручник/ МОН. – Київ: Академія, 2004. – 856 с.

3.2.8. Збарський В. К., Мацибора В. І., Степасюк Л. М.,Рогач С. М. Регіональна економіка: навчальний посібник/ МОН України, Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ: Каравела, 2016. – 280 с.

Допоміжна література

3.3.9.Базилінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка: Навчальний посібник/За ред. Базилінської О.Я. 3-тє вид. випр. К.:Центр учбової літератури, 2019. – 352 с

3.2.10. Мікроекономіка. Теорія і практика управлінської економіки. Навчальний посібник / Поплавська Ж., Криса О. – Алерта, 2016 – 284 с.

3.2.11. Мочерний С. В., Єрохін С. А., КанищенкоЛ. О., Синишин І. М. Основи економічної теорії: посібник/ за ред. С. В. Мочерного. – Київ: Академія, 1997. – 464 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.12. <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

3.3.13. <http://www.lib.nau.edu.ua/main/>

3.3.14. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>

3.3.15. <http://www.nbuu.gov.ua/>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2021
		Стор. 15 із 17	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів					
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання	Денна форма навчання	Заочна форма навчання	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	2 (3) семестр					
	Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3	
Відповіді на практичних заняттях або підготовка доповідей та презентацій	10	10	10	10	10	10
Виконання тестових завдань на знання теоретичного матеріалу під час практичних занять	10	10	10		10	
Виконання домашнього завдання (контрольної (домашньої) роботи)					10	30
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи студент має набрати не менше</i>	12		12		18	-
Підсумкова семестрова контрольна робота					-	30
Виконання модульної контрольної роботи	10		10		10	
Усього за модулем	30	20	30	10	40	70
Усього за модулями №1, №2, №3					100	100
Усього за дисципліною					100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2021
		Стор. 16 із 17	

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.5. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2021
		Стор. 17 із 17	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				